

قند؛ دشمن نامرئی سیستم بینایی

بیماری دیابت شایع‌ترین علت نابینایی در سنین زیر 60 سال است.

بیماری دیابت شایع‌ترین علت نابینایی در سنین زیر 60 سال است.

به گزارش سلامت نیوز به نقل از روزنامه ایران، چشمانش را که باز می‌کند همه جا را تاریک می‌بیند. چند بار پلک می‌زند اما هیچ چیز تغییر نمی‌کند باز هم نمی‌تواند وسایل اطرافش را به وضوح ببیند. از رختخواب بلند شده مشتی آب به صورتش می‌پاشد اما شرایط تغییر نمی‌کند، با خود می‌گوید حتماً خستگی و استرس چشمانم را به این روز انداخته است. اما اگر چشمانش دچار مشکلی شده باشد چه؟ چشم‌پزشک که چشمانش را معاینه می‌کند رد پای دشمن نامرئی آشکار می‌شود. باز هم دیابت منشأ آسیبی جبران ناپذیر به چشم شده است.

امروزه همه می‌دانند دیابت در طولانی مدت تهدیدی برای سلامت چشم مبتلایان به این بیماری محسوب می‌شود اما کمتر کسی می‌داند که دیابت یکی از چهار علت اصلی نابینایی در جهان است. دیابت براحتی می‌تواند باعث بروز بیماری‌های مختلف چشمی و حتی خونریزی‌های عروق چشم شده، کم بینایی و نابینایی را برای فرد مبتلا به ارمغان بیاورد. پس به نظر می‌رسد برای پیشگیری از عوارض جبران ناپذیر دیابت باید به فکر چاره بود و اقدامات مناسبی را در پیش گرفت. دکتر هوشنگ فقیهی جراح و متخصص بیماری‌های چشم با تأکید بر اینکه بیماری دیابت عامل اصلی بسیاری از بیماری‌های چشمی است می‌گوید: بیماری دیابت شایع‌ترین علت نابینایی در سنین زیر 60 سال است.

این متخصص بیماری‌های چشم با تأکید بر رابطه میزان شدت آسیب‌های ناشی از این بیماری با مدت زمان ابتلا به این بیماری، سن بیمار، میزان کنترل قند خون و ژنتیک فرد، می‌افزاید: کنترل دیابت در سال‌های ابتدایی ابتلا، مهمترین عامل جلوگیری از بروز ضایعات چشمی است. این بیماری بیشتر اندام‌های بدن را تحت تأثیر قرار می‌دهد اما عوارض چشمی آن عبارتند از: گل مزه، خشکی چشم، خراش قرنیه، آب مروارید، آب سیاه، تأثیر روی عصب بینایی، فلج موقت عضلات خارج چشمی و دوبینی. اما مهمترین و شایع‌ترین این عوارض، خونریزی و آسیب به شبکه چشم است که در موارد پیشرفته منجر به نابینایی فرد می‌شود. متأسفانه از بین رفتن بینایی بر اثر بیماری دیابت قابل درمان نیست.

وی در ادامه خاطرنشان می‌کند: مسأله مهم این است که در برخی از موارد با وجود شدت بیماری و نیاز به درمان اورژانس بینایی، فرد مبتلا مشکل بینایی ندارد و تنها با معاینه مشکلات شبکه چشم وی نمایان می‌شود.

قند بالا باعث تخریب عروق چشمی می‌شود در چنین شرایطی برای تأمین خون مورد نیاز چشم عروق خزه مانند ریز و نابجایی در چشم رشد می‌کنند. این عروق براحتی پاره شده، با ایجاد خونریزی باعث کاهش دید فرد مبتلا می‌شوند. اما تازمانی که خونریزی ایجاد نشود ممکن است بیماری تشخیص داده نشود و تخریب در سطحی وسیع اتفاق بیفتد.

این فوق تخصص جراحی شبکه و لیزر معتقد است، لیزر یکی از درمان‌های مهم و اصلی برای کاهش عوارض دیابت روی شبکه است. به گفته وی، شایع‌ترین علت کاهش بینایی در بیماران دیابتی بخصوص بیماران تیپ 2 یا بالغین، تورم مرکز بینایی است که معمولاً نیازمند درمان فوری است، درمانی که در مواقع ایجاد تورم مرکز بینایی یا تشکیل عروق خونی متعدد روی سطح شبکه پیشنهاد می‌شود لیزر و تزریقات چشمی است. هرچند لیزر درمانی و تزریق آمپول‌هایی مانند آواستین در بیشتر مواقع باعث افزایش دید نمی‌شود اما این درمان در حفظ بینایی بسیار مؤثر است. در موارد شدیدتر که عروق خونی مزاحم دچار پارگی می‌شوند و خونریزی زجاجیه را به همراه دارد ابتدا لیزر و سپس عمل‌های جراحی تجویز می‌شود.

دکتر فقیهی در ادامه خاطر نشان می‌کند: دیابت در سال‌های ابتدایی علائم خاصی ندارد و معمولاً پس از آسیب رسانی به اندام‌های مختلف بدن از جمله چشم و کلیه‌ها فرد متوجه بیماری اش می‌شود، بنابراین بهترین راه تشخیص و درمان بموقع، انجام آزمایش‌های غربالگری است.

بهترین زمان برای معاینه چشمی در بیماران دیابتی تیپ یک

(بچه‌ها)، 5 سال ابتدایی ابتلا به دیابت است و در بیماران تیپ 2 یا بالغین بلافاصله پس از تشخیص دیابت، بیمار باید تحت معاینه چشم قرار گیرند.

این عضو هیأت علمی دانشگاه در خاتمه توصیه می‌کند: بیماران دیابتی با توجه به شدت بیماری باید به صورت سالانه یا 6 ماه یکبار و در موارد شدید تر 3 ماه یکبار تحت معاینه چشم قرار گیرند.